

४३

सुधारित आवृत्ती

स्पर्धा परीक्षा

संपूर्ण इंग्रजी

व्याकरण व शब्द संग्रह

के'सागर

तक्तेनिहाय मुद्देनिहाय रचना

साध्या सोप्या भाषेत समजावून देण्यावर भर

भरपूर व महत्त्वाच्या इंडियम्स व फ्रेजेस

पाच हजारहून अधिक वस्तुनिष्ठ प्रश्नांची तयारी

मोजक्या पानांत अतिशय व्यापक अभ्यास

४३

वी आवृत्ती

महाराष्ट्र राज्याच्या शिक्षण संचालनालयाच्या
क्र. उपुउ/२००५-०६/४००१२/१७/
स. पु. दि. २७ सप्टेंबर, २००५ अन्वये
'उत्तम पुस्तक'
म्हणून शिफारस करण्यात आलेला दर्जेदार संदर्भ-

स्पर्धा परीक्षा

संपूर्ण इंग्रजी

व्याकरण व शब्दसंग्रह

स्पर्धा परीक्षा

संपूर्ण इंग्रजी

व्याकरण व शब्दसंग्रह

४३

वी

सुधारित आवृत्ती

m
d a b h
l f c e n i
g e k i

H O T E M B K R W K
P O T W U I P R W K
F G K J S Q R T M H
H N G A G K J R S O
Z N X F M B V X C
T U Y R C P O
S Q R W
F M P
G K
O C

तक्तेनिहाय मुद्देनिहाय रचना

साध्या सोप्या भाषेत समजावून देण्यावर भर

भरपूर व महत्त्वाच्या इंडियन्स व फ्रेजेस

पाच हजारहून अधिक वस्तुनिष्ठ प्रश्नांची तयारी

मोजक्या पानांत अतिशय व्यापक अभ्यास

By-K'Sagar

K'Sagar Publications

k	l	m		
n	o	p		
v	w	x	y	z

Published By
Sau. Shobhadevi Kshirsagar

K'Sagar Publications

'Suvarna Shilpa', 444/1 Shaniwar Peth,
Adjacent to Rajmachikar Flour Mill,
Near Dakshinabhimukhi Maruti Temple,
Pune - 411 030

☎ : 24450125, 24455435 Fax : 91-020-24453065

Email : *customer@ksagar.com*

sales@ksagar.com

website : *www.ksagar.com*

© K'Sagar Publications, Pune

Copy-rights Registration No. L-19032/2000

Thoroughly Revised Forty-third Edition 2020

ISBN 978-93-84730-07-9

*The name K'Sagar is registered
under the trade marks Act, 1999*

Printed at

Abhijat Printers

Nanded Phata, Pune.

Typesetting

K'Sagar Publications, Pune

Cover Design

K'Sagar Publications, Pune

Price : ₹ 345/-

Our Firms

K'Sagar Book Centre

Appa Balwant Chowk,
Pune - 411 030.

☎ (020) 24453065

☎ 9823121395

9545567862 / 63

K'Sagar's House of Books

Satya-ganesh Sankul,
(Saraswati Nivas) 122,
Budhwar Peth, Jogeshwari Mandir
Lane, Pune - 411 002.

☎ (020) 24465650

☎ 9923810566

K'Sagar's House of Books

39/1, Durga Chambers,
Jogeshwari Mandir Lane,
Pune - 411 002

☎ (020) 24483166

☎ 9923906500

8087722277

Due care has been taken to ensure that the information provided in this book is correct. However, the authors and the publishers bear no responsibility for any damage resulting from any inadvertent omission or inaccuracy in the book.

K'Sagar यांच्या स्वयंप्रेरित
लेखणीतून साकारलेला
दर्जेदार व उपयुक्त विद्यार्थिप्रिय संदर्भ

संपूर्ण इंग्रजी

व्याकरण व शब्दसंग्रह

सुधारित व विस्तारित ४३ वी आवृत्ती

राज्यसेवा मुख्य परीक्षा ; पोलीस उपनिरीक्षक, राज्य करनिरीक्षक, सहायक कक्ष अधिकारी पदांसाठी घेतली जाणारी मुख्य परीक्षा ; राज्यातील निवड मंडळांकडून घेतल्या जाणाऱ्या परीक्षा यांतील किंबहुना, एकूणच स्पर्धा परीक्षांमधील इंग्रजी विषयाची परिपूर्ण तयारी करता यावी यासाठी रचना करण्यात आलेल्या या पुस्तकाची ही संपूर्ण सुधारित व विस्तारित त्रैचाळिसावी आवृत्ती आपल्या हाती देताना निरतिशय आनंद होत आहे.

या आणि तत्सम परीक्षांशी लेखक गेली अनेक वर्षे परिचित असल्याने परीक्षापद्धती, अभ्यासक्रम आणि प्रत्येक उपविषयास दिले जाणारे महत्त्व (Weightage) यांचा साकल्याने विचार करूनच या पुस्तकाची रचना केली आहे.

सुरुवातीच्या एकवीस प्रकरणांत इंग्रजी व्याकरणातील सर्व महत्त्वाचे उपविषय विशद केले असून प्रत्येक ठिकाणी भरपूर उदाहरणेही दिली आहेत. या प्रकरणांवर आधारित दोन प्रश्नपत्रिका त्यापुढील दोन प्रकरणांत उत्तरांसह दिल्या असून आवश्यक तेथे स्पष्टीकरणेही दिली आहेत. पुढील चोवीस ते तीस या प्रकरणांत इंग्रजी शब्दसंपत्तीचे ज्ञान वाढविण्याच्या हेतूने उपयुक्त माहिती दिली आहे. शेवटी एकतीस ते सदतीस या प्रकरणांत सात नमुना प्रश्नपत्रिका दिल्या असून प्रश्नांची उत्तरेही संक्षिप्त तरीही सुबोध अशा स्पष्टीकरणांसह दिली आहेत.

विविध स्पर्धा परीक्षांना बसणाऱ्या विद्यार्थ्यांप्रमाणेच महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांनाही हे पुस्तक अतिशय उपयुक्त ठरले असल्याचे काळाच्या कसोटीवर सिद्ध झाले आहे.

माझ्या लेखकीय कारकिर्दीतील पहिल्या दोन-तीन वर्षांतच लिहिलेले हे पुस्तक. माझ्या अगदी सुरुवातीच्या पुस्तकांपैकी एक. पहिल्या आवृत्तीच्या जडणघडणीत अनेकानेक सुहदांचे मोलाचे सहकार्य मला लाभले. त्यातूनच या संदर्भाचा पाया विस्तृत व मजबूत बनला. त्या पायावरच त्रैचाळिस आवृत्त्यांच्या त्रैचाळिस इमल्यांची ही इमारत उभी राहिली आहे. त्रैचाळिसाव्या आवृत्तीत प्रत्येक प्रकरणात आयोगाच्या धर्तीवरील नव्या प्रश्नांची भर घातली आहे. (1) Nouns, (2) Pronouns, (3) Adverb व (4) Simple, Compound and Complex Sentences या चार प्रकरणांतील चर्चात्मक भाग प्रा. ज्ञानदेव काळे व ज्ञानेश्वर काळे यांच्या सौजन्याने प्रकाशनाच्या विनाव्याकरण इंग्रजी या पुस्तकातून समाविष्ट केला आहे. त्यांच्याप्रती मी येथे कृतज्ञता व्यक्त करतो. या सुंदर स्थापत्याच्या रचनेसाठी मला सहकार्य करणाऱ्या सर्व सुहदांचा मी ऋणी आहे.

आपला,
व्ही. एस. क्षीरसागर
(K'Sagar)

CONTENTS

1. Articles	11
◆ Uses of Indefinite Articles 'A' and 'An' ◆ Uses of the Definite Article 'The' ◆ Objective Question	
2. Nouns	18
◆ Noun (नाम) ◆ Objective Questions	
3. Pronouns	22
◆ Pronoun (सर्वनाम) ◆ Concord of Pronoun ◆ Objective Questions	
4. Prepositions	29
◆ Prepositions of Time ◆ Prepositions of Direction ◆ Other Prepositions	◆ Prepositions of Place ◆ Prepositions Describing People ◆ Objective Questions
5. Tenses	38
◆ Simple Present Tense ◆ Present Perfect Tense ◆ Simple Past Tense ◆ Past Perfect Tense ◆ Simple Future Tense ◆ Future Perfect Tense ◆ Objective Questions	◆ Present Continuous Tense ◆ Present Perfect Continuous Tense ◆ Past Continuous Tense ◆ Past Perfect Continuous Tense ◆ Future Continuous Tense ◆ Future Perfect Continuous Tense
6. Verbs and Auxiliary Verbs	53
◆ Verb (क्रियापद) ◆ Intransitive verb ◆ Gerund ◆ Auxiliary Verbs ◆ Should	◆ Transitive verb ◆ The Participle ◆ Infinitive - to ◆ Shall ◆ Will

<ul style="list-style-type: none"> ◆ Would ◆ Could ◆ Might ◆ Ought to ◆ Objective Questions 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Can ◆ May ◆ Must ◆ Need (not) 	
7. Subject-Verb Concord		65
<ul style="list-style-type: none"> ◆ Objective Questions 		
8. Adverb		69
<ul style="list-style-type: none"> ◆ Adverb (क्रियाविशेषण) ◆ Objective Questions 		
9. Direct And Indirect Speech		75
<ul style="list-style-type: none"> ◆ Statements ◆ Commands ◆ Objective Questions 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Questions ◆ Exclamations 	
10. Clauses		84
<ul style="list-style-type: none"> ◆ साधे वाक्य Simple sentence ◆ मिश्र वाक्य Complex sentence ◆ (2) विशेषणात्मक वाक्यांश Adjective clause ◆ Exercise 1 ◆ Exercise 2 ◆ Exercise 3 ◆ Objective Questions 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ संयुक्त वाक्य Compound sentence ◆ (1) नामात्मक वाक्यांश Noun clause ◆ (3) क्रिया विशेषणात्मक वाक्यांश Adverb clause ◆ Answers ◆ Answers ◆ Answers 	
11. Conjunctions		98
<ul style="list-style-type: none"> ◆ Correlative conjunctions ◆ Subordinating conjunctions ◆ Answers 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Co-ordinating conjunctions ◆ Exercise ◆ Objective Questions 	
12. Simple, Compound and Complex Sentences		107
<ul style="list-style-type: none"> ◆ Simple Sentence ◆ Complex Sentence ◆ Objective Questions 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Compound Sentence ◆ Sentence Transformation 	
13. Active Voice And Passive Voice		117
<ul style="list-style-type: none"> ◆ Objective Questions 		
14. Comparison of Adjectives and Adverbs		125
<ul style="list-style-type: none"> ◆ Objective Questions 		

15. Tag Questions	132
♦ Objective Questions	
16. Exclamatory, Interrogative and Assertive Sentences	136
♦ Exclamatory-Assertive	
♦ Interrogative-Assertive	
♦ Objective Questions	
17. As soon as, No sooner...than and Hardly ... when	140
♦ As soon as	♦ No sooner ... than
♦ Hardly ... when	♦ Objective Questions
18. Too and Enough	143
♦ Too	
♦ Enough	
♦ Objective Questions	
19. Neither ... nor	145
♦ Objective Questions	
20. Punctuation	147
♦ Full Stop (.)	♦ Question Mark (?)
♦ Exclamation Mark (!)	♦ Comma (,)
♦ Semi-colon (;)	♦ Colon (:)
♦ Inverted Commas (“ ”)	♦ Apostrophe (')
♦ Capital Letters	♦ Objective Questions
21. Common Errors	153
♦ Exercise	♦ Key
♦ Objective Questions	♦ स्पष्टीकरणे
22. Test - 1	171
♦ Key	
♦ Objective Questions	
23. Test - 2	185
♦ Do as directed	♦ Key
♦ Objective Questions	
24. Some Useful Phrases	188
♦ Some More Phrases	
♦ Objective Questions	

25. One Word Substitutes	209
♦ Additional One Word Substitutes ♦ Words Denoting Professions ♦ Objective Questions	
26. Words Often Confused	230
♦ Objective Questions	
27. Idiomatic Expressions	249
♦ Some More Idioms ♦ Objective Questions	
28. Synonyms	269
♦ Objective Questions	
29. Antonyms	285
♦ Objective Questions	
30. Adjectives	298
♦ Objective Questions	
31. Sample Question Paper - 1	305
♦ स्पष्टीकरणांसह उत्तरे	
32. Sample Question Paper - 2	310
♦ स्पष्टीकरणांसह उत्तरे	
33. Sample Question Paper - 3	315
♦ स्पष्टीकरणांसह उत्तरे	
34. Sample Question Paper - 4	320
♦ स्पष्टीकरणांसह उत्तरे	
35. Sample Question Paper - 5	324
♦ स्पष्टीकरणांसह उत्तरे	
36. Sample Question Paper - 6	332
37. Sample Question Paper - 7	328
♦ स्पष्टीकरणांसह उत्तरे	